

Grund er, at vi i alt Fald med Hensyn til Spørgsmaalet om Afløsning af Højtidsofferet ikke staa paa bar Bund, men ere i Gang med en Afløsning i Henshold til Resolutionen af 4de Juni 1885, som høert. Djeblig finder Anvendelse, og som jo allerede har fundet Anvendelse i en ikke ringe Udstrækning ogsaa paa Landet, og at dette Lovforslag i Forhold til den Afløsning, der er indført ved Resolution af 4de Juni 1885, er en saa kendelig Forbedring og navnlig stiller Kommunerne saa meget heldigere, at man ogsaa for Kommunernes og Menighedernes Skyld maatte ønske, at det kunde komme til en saadan Forbedring af Tilstanden, saa at man ikke vedblivende og maaste i ubestemt Tid skal være henvist til Ordningen efter Resolutionen af 1885, som stadig benyttes. Jeg kunde ogsaa have det Haab netop paa Grund af Enigheden i det andet Ting om Lovforslaget i dets Helhed og navnlig ogsaa om den Udstrækning, der er givet det, og som jeg har tiltraadt, hvorved det er kommet til at gælde ikke blot Højtidsofferet, men ogsaa Accidenser, at man her vilde modtage det paa samme Maade. Der var i Virkeligheden i det andet Ting eet Dissenspunkt. Det var det, som den sidste ærede Taler ganske rigtig berørte, nemlig Spørgsmaalet om Sognebaandsløsernes Stilling til denne Vigning. Den Ordning, der her er indført, erkender jeg, er ikke saa meget stemmende med Aanden i den kirkelige Lovgivning, som den har været forlangt, kan jeg sige, af dem, der skulle og maa repræsentere Kommunernes Interesse. Som det nemlig var foreslaaet til 2den Behandling af Landsstingsudvalget, vilde Kommunekassen være kommen til at udrede Afløsningsbeløbene for Sognebaandsløserne, og det er det, man fra Kommunernes og deres Talsmænds Side maatte betragte som meget uheldigt, fordi man, naar dette indførtes, kunde bese, at Sognebaandsløsningen af en rent materiel og økonomisk Grund kunde komme til at antage et Omfang, som blev meget farligt for Kommunerne. Lige over for den Betragtning har jeg maattet bøje mig, naaget jeg erkendte, at de kirkelige Betragtninger, der ligge til Grund for Sognebaandsløsningsloven af 1885, jo ganske vist førte i modsat Retning. Imidlertid troede jeg at kunne forsvare det med den Betragtning, at der jo kun er en rent historisk Forbindelse mellem den Ydelse, der nu gives som Afløsning, og saa Højtidsofferet og Accidenserne, saa at man ikke ifølge Bogstaven kunde anvende Sognebaandsløsningsloven derpaa. Jeg har imidlertid

netop, fordi der var Strid om dette eneste Punkt i det andet Ting, overvejet, om der ikke var en Mulighed for at komme til en Ordning, der paa een Gang sikrede Kommunerne mod at komme til at udrede Ydelser, som de ikke igen fik opkrævede ved Vigningen, og paa den anden Side nøje holdt sig til den kirkelige Lovgivnings Aand, og særlig til Sognebaandsløsningsloven, hvad jeg indrømmer, dette Forslag ikke gør, og det mener jeg, man kan. Jeg skal altsaa blot antyde, at den simpleste, retfærdigste og med den kirkelige Lovgivning mest stemmende og Kommunerne fuldstændig sikrende Ordning vil være den, at Sognebaandsløserne underkastes Vigning, men at det dem paaliggede Beløb opkræves til Fordel for den Præst, til hvem Sognebaandet er løst, hvilket netop vil være endogsaa særlig i Valmenighedernes Interesse, idet de jo da fuldstændig blive betryggede med Hensyn til de Ydelser, de nu have. Selvfølgelig vil denne Opkrævning ske til Fordel for den Præst, til hvem Sognebaandet er løst, og gaar altsaa fra det Beløb, der tilfalder den Præst, fra hvem det er løst, og paa den anden Side vil den ikke undergaa nogen Forandring som Følge af Afgaaler, der maatte være truffene mellem den Præst, til hvem der er løst Sognebaand, og Sognebaandsløseren. Med en saadan Ordning tror jeg, man kunde komme over Vanstelighederne; det blev ogsaa antydet i det andet Ting fra den Side, som bestred den af mig foreslaaede Ordning, at dette var en fuldstændig retfærdig Ordning af dette eneste Stridspunkt.

Højmark: Naar den højtærede Minister mente, at det var mere paatrængende at komme til en Afløsning af Offeret end til en Præstelønningslov, saa skal jeg sige, at derom kunne Meningerne være meget forskellige. Jeg tror for mit Vedkommende, at vi til visse trængte lige saa haardt til at faa Lønningsforholdene for Landsbypræsterne i det hele ordnede.

Med Hensyn til den Yttring, at nu var Afløsningen af Højtidsofferet i fuld Gang, skal jeg udtale, at saa vidt jeg erindrer, er der vistnok en Ottendedel eller en Niendedel af hele Landet, hvor det er afløst. Men med Accidenser er det ikke Tilfældet, og jeg anser det for lige saa vigtigt at komme til en Afløsning af Accidenserne som af Højtidsofferet, ja skulde jeg vælge en af Delene, vilde jeg endogsaa foretrække at blive fri for Accidenserne. Der er for mig noget ubhageligt i, at hver Gang en kirkelig Handling skal foretages, skulle Følf staa med Hænge i Haanden. Det forekommer mig